

Odgovori na vprašanja glede izjeme od obveznosti izdajanja računov po 143. členu pravilnika

Z vidika administrativne poenostavitve v zvezi z delovanjem nepridobitnih organizacij, vključno nevladnih organizacij oziroma društev, se z novim šestim, sedmim in osmim odstavkom 143. člena Pravilnika o izvajanju Zakona od davku na dodano vrednost - pravilnik določa izjema od obveznosti izdaje računov v skladu z drugim odstavkom 81. člena Zakona o davku na dodano vrednost – ZDDV-1. [Pojasnilo je objavljeno na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije](#). V nadaljevanju glede najpogostejših vprašanj v zvezi s tem pojasnjujemo naslednje:

1. Kaj se všteva v limit 5.000 eurov?

Po a) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika se v znesek 5.000 eurov vključuje vrednost vseh obdavčljivih dobav (obdavčenih z DDV in oproščenih plačila DDV) nepridobitnih organizacij (na primer društev), ki ga dosežejo v tekočem koledarskem letu. Navedeno pomeni, da se v ta znesek vključuje vrednost vseh dobav, ki jih nepridobitna organizacija opravi v tekočem koledarskem letu, ne glede na to, ali je dobava oproščena plačila DDV ali obdavčena z DDV, ne glede na to, komu je dobava opravljena. Tako se v znesek 5.000 eurov vključuje vrednost vseh dobav, ki so predmet DDV in katere društvo opravi davčnim zavezancem ali končnim potrošnikom, in sicer vrednost dobav (znesek brez DDV), za katere je po DDV zakonodaji treba izdati račun, kot tudi vrednost dobav, za katere je po DDV zakonodaji določena izjema od obveznosti izdajanja računov.

Izjema od obveznosti izdajanja računov po DDV zakonodaji velja samo za dobave, opravljene končnemu potrošniku, za dobave davčnemu zavezancu pa je vedno treba izdati račun.

2. Ali se v limit 5.000 eurov všteva znesek, ki ga društvo doseže s prodajo srečk na srečelovu?

Da. Za prodajo srečk za srečelov oziroma vplačila za udeležbo v igrah na srečo, če se te izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo, čeprav je za to dobavo določena izjema od obveznosti izdajanja računov po drugem odstavku 143. člena pravilnika, ker gre za dobavo, ki je v sistemu DDV obdavčljiva dobava (obdavčena ali oproščena, odvisno od tega, ali je davčni zavezanec, ki opravi dobavo identificiran za namene DDV, ali ne), se promet iz tega naslova všteva v znesek 5.000 eurov.

3. Ali se v limit 5.000 eurov všteva znesek prejete donacije ali znesek sponzorskih sredstev?

Pri donacijah je treba v vsakem konkretnem posameznem primeru presoditi, če po vsebini predstavljajo plačilo za protidobavo blaga ali storitev. Če donacija po vsebini predstavlja plačilo za opravljeno dobavo, je predmet DDV. V takem primeru se v limit 5.000 eurov všteva vrednost dobave, ki je opravljena kot protidobava, in sicer takrat, ko je dobava dejansko tudi opravljena. Če pa donacija po vsebini ni plačilo za opravljeno dobavo, se ne všteva v limit 5.000 eurov.

Sponzorska sredstva predstavljajo plačilo za določeno dobavo blaga ali opravljeno storitev in so predmet DDV. Ob samem prejemu sponzorskih sredstev se znesek še ne všteva v limit 5.000 eurov. V limit 5.000 eurov pa se všteje, ko je dobava dejansko tudi opravljena sponzorju.

4. Ali izjema od obveznosti izdajanja računov za dobave blaga in storitev velja tudi za predplačila, prejeta od drugega davčnega zavezanca?

Ne. Izjema od obveznosti izdajanja računov za dobave blaga in storitev se ne nanaša na obveznost izdaje računov za prejeta predplačila. Davčni zavezanec mora za predplačilo za dobave, ki ga prejme od drugega davčnega zavezanca ali pravne osebe, ki ni davčni zavezanec, izdati račun za predplačilo v skladu z DDV zakonodajo.

5. Ali se v limit 5.000 eurov všttevajo zneski prejete članarine, ki jo člani društva plačajo ob začetku leta?

Članarina, ki je namenjena delovanju društva, ni predmet DDV in se ne všteva v limit 5.000 eurov. Če pa znesek članarine po vsebini predstavlja plačilo za opravljeno dobavo blaga ali storitev, je predmet DDV. V takem primeru se v limit 5.000 eurov všteva vrednost opravljene dobave, ki je plačana iz članarine (torej znesek opravljene dobave, ki je delno ali v celoti plačana iz članarine, in sicer ko je dobava opravljena).

6. Ali se v limit 5.000 eurov všttevajo zneski, ki jih občina nakaže za delovanje prostovoljnega gasilskega društva?

Zneski, ki jih občina nakaže društvu za njegovo delovanje, se ne všttevajo v limit 5.000 eurov. Če pa bi občina nakazala društvu znesek, ki bi po vsebini predstavljal plačilo za protidobavo, pa bi se v limit 5.000 eurov vštvel znesek dobave, opravljene za tako prejeta plačilo.

7. Ali društvu, ki kumulativno izpolnjuje pogoje iz a) točke šestega odstavka 143. člena pravilnika, ni treba izdati računa po DDV zakonodaji, ne glede na to, s kakšnim ciljem je društvo v skladu z Zakonom o društvih ustanovljeno in ne glede na to, ali je prejemnik končni potrošnik član društva ali nečlan?

Da. Izjema od obveznosti izdajanja računov po a) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika je določena za vsa društva, ki kumulativno izpolnjujejo pogoje:

- a) njihov cilj ni doseganje dobička, če pa dobiček vseeno dosežejo, ga ne smejo razdeliti, temveč ga morajo nameniti za nadaljnje opravljanje ali izboljšanje storitev;
- b) jih upravljajo in vodijo večinoma prostovoljci, ki sami ali preko drugih oseb niso posredno ali neposredno udeleženi v rezultatih teh dejavnosti;
- c) zaračunavajo cene, ki jih odobrijo pristojni organi, ali cene, ki niso višje od takšnih odobrenih cen, ali za dobave, za katere ni potrebna odobritev cen, cene, ki so nižje, kot jih za podobne dobave zaračunavajo davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV.

Če kateri od zgoraj navedenih pogojev ni izpolnjen, mora društvo izdati račun (ne glede na višino prometa).

Pogoj za izjemo po tej navedeni določbi je še, da društvo opravi dobave blaga ali storitev osebam, ki niso davčni zavezanci (fizičnim osebam – končnim potrošnikom, ki ne opravljajo dejavnosti) in da vrednost obdavčljivih dobav v tekočem koledarskem letu ne preseže oziroma ni verjetno, da bo presegla znesek 5.000 eurov.

8. Ali se v limit 5.000 eurov všteva vrednost dobave, za katero davčni zavezanec izpolnjuje vse pogoje za izjemo od obveznosti izdajanja računov po b) točki novega šestega odstavka 143. člena pravilnika?

Da. V limit 5.000 eurov se všteva tudi vrednost dobave, za katero je določena izjema od obveznosti izdajanja računov iz b) točke šestega odstavka 143. člena pravilnika. Navedeno pomeni, da bodo

nepridobitne organizacije (na primer društva), ki bodo s svojimi dobavami blaga in storitev presegla prag 5.000 evrov obdavčljivih dobav, lahko pod določenimi pogoji upravičena le še do izjeme od obveznosti izdajanja računov za določene dobave na podlagi točke b) novega šestega odstavka 143. člena pravilnika. Poudarjamo pa, da je izjema od obveznosti izdajanja računov po b) točki strožja in je predvidena za dobave blaga in storitev v zvezi z dogodki za zbiranje denarnih sredstev, pod pogojem, da tako dobavo:

- opravijo osebe:

- a) katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. ali 13. točko prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 (bolnišnice, socialno varstveni zavodi, vključno z domovi za starejše, vrtci, šole, nepridobitne organizacije iz 11. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1, nepridobitne organizacije v zvezi s storitvami, povezanimi s športom in kulturne organizacije v zvezi s kulturnimi storitvami),
 - b) ki izpolnjujejo pogoje iz 43. člena ZDDV-1 (te osebe morajo za oprostitev plačila DDV davčnemu organu predhodno predložiti prigrasitev po 43. členu ZDDV-1, za izjemo od obveznosti izdajanja računov pa ta prigrasitev ni potrebna),
- dogodek organizirajo priložnostno ter izključno v svojo lastno korist in
- ni verjetno, da taka oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence.

9. Kdo so nepridobitne organizacije ali drugi davčni zavezanci iz a) točke šestega odstavka 143. člena pravilnika?

Nepridobitne organizacije iz a) točke šestega odstavka 143. člena pravilnika so nepridobitne organizacije iz 11. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1. To so tiste nepridobitne organizacije (osebe javnega prava), ki so ustanovljene s cilji politične, sindikalne, verske, rodoljubne, filozofske, humanitarne ali državljanske narave.

Drugi davčni zavezanci iz točke a) šestega odstavka 143. člena pravilnika so drugi davčni zavezanci (osebe, ki niso osebe javnega prava, na primer društva), ob pogoju, da kumulativno izpolnjujejo pogoje:

- a) njihov cilj ni doseganje dobička, če pa dobiček vseeno dosežejo, ga ne smejo razdeliti, temveč ga morajo nameniti za nadaljnje opravljanje ali izboljšanje storitev;
- b) jih upravljajo in vodijo večinoma prostovoljci, ki sami ali preko drugih oseb niso posredno ali neposredno udeleženi v rezultatih teh dejavnosti;
- c) zaračunavajo cene, ki jih odobrijo pristojni organi, ali cene, ki niso višje od takšnih odobrenih cen, ali za dobave, za katere ni potrebna odobritev cen, cene, ki so nižje, kot jih za podobne dobave zaračunavajo davčni zavezanci, ki obračunavajo DDV.

Osebe iz prejšnjega odstavka so tako tudi osebe zasebnega prava (npr. društva), ki izpolnjujejo vse pogoje za izjemo od obveznosti izdajanja računov in bodo opravljale:

- dobave svojim članom kot povračilo za članarino ali
- dobave v primerih, ko se ne pobira članarina (npr. v primeru občasnih ali rednih aktivnosti upokojenskih društev, planinskih društev, prodaja koledarjev gasilskih društev, ipd.).

10. Ali izjema od obveznosti izdajanja računov po a) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika velja le za dobave, oproščene plačila DDV?

Ne. Izjema od obveznosti izdajanja računov velja tako za dobave, oproščene plačila DDV kot tudi z DDV obdavčene dobave. Navedeno pomeni, da mora davčni zavezanec, identificiran za namene DDV, v primeru obdavčene dobave, za katere mu po DDV zakonodaji ni treba izdati računa, od te dobave še vedno obračunati DDV v skladu z ZDDV-1.

11. Ali mora društvo, ki je v tekočem koledarskem letu z dobavami že preseglo 5.000 evrov obdavčljivega prometa (npr. iz naslova dajanja prostorov v najem, opravljanja drugih

storitev in dobav blaga) za dobave, za katere izpolnjuje vse pogoje za izjemo od obveznosti izdajanja računov po b) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika, tudi izdati račun?

Če društvo organizira dogodek za zbiranje denarnih sredstev in izpolnjuje ostale pogoje iz b) točke šestega odstavka 143. člena pravilnika, mu za dobave, ki jih opravi le na tem dogodku ni treba izstavljati računov.

12. Ali gre tudi v primeru lovskih društev, društev upokojencev in planinskih društev za nepridobitne organizacije, ki so ustanovljene s cilji, navedenimi v 11. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1?

Za izjemo od obveznosti izdajanja računov po b) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika je v primeru društev iz 11. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 (ki niso osebe javnega prava) v povezavi s 43. členom ZDDV-1 med drugim pomembno tudi, da dobavo opravi društvo, ki je ustanovljeno v skladu s cilji politične, sindikalne, verske, rodoljubne, filozofske, humanitarne ali državljanske narave.

V zvezi z vprašanjem, ali so lovska društva ali društva upokojencev ustanovljena v skladu s prej navedenimi cilji, se presoja v vsakem konkretnem primeru posebej na podlagi ustanovitvenega akta društva. Glede prostovoljnih gasilskih društev pojasnjujemo, da so glede na Zakon o gasilstvu, ki določa, da je gasilstvo humanitarna dejavnost, ki se opravlja v javnem interesu, društva ustanovljena s cilji humanitarne narave.

13. Ali mora društvo (mali davčni zavezanec), ki v tekočem letu preseže 5.000 eurov, za izjemo od obveznosti izdajanja računov po b) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika predložiti priglasitev po 43. členu ZDDV-1.

Za izjemo od obveznosti izdajanja računov v primeru malega davčnega zavezanca, ki ni identificiran za namene DDV, ker je oproščen plačila DDV po prvem odstavku 94. člena ZDDV-1, sama predložitev priglasitve po 43. členu ZDDV-1 ni potrebna.

Primer: Pri društvu, ki ni identificirano za namene DDV in bo preseglo prag 5.000 eurov obdavčljivih dobav, je možna izjema po b) točki šestega odstavka 143. člena PZDDV-1, ki določa izjemo od obveznosti izdajanja računov (in posredno pomeni tudi oprostitev davčnega potrjevanja računov). Do te izjeme so upravičena tista društva, ki opravljajo oproščene dejavnosti (npr. iz 11. in 13. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1, če izpolnjujejo pogoje iz 43. člena ZDDV-1). Ta društva sicer morajo za oprostitev plačila DDV od dobav davčnemu organu predhodno posredovati priglasitev po 43. členu ZDDV-1, zgolj za izjemo od obveznosti izdajanja računov pa zadostuje izpolnjevanje pogojev za predložitev priglasitve in ne tudi sama predložitev priglasitve. Mali davčni zavezanci so »na splošno« oproščeni obračunavanja DDV do limita 50.000 eurov obdavčljivega prometa v zadnjih 12 mesecih, zato je tudi organiziranje dogodkov za zbiranje denarnih sredstev, ki jih te organizacije organizirajo priložnostno ter izključno v svojo lastno korist in ni verjetno, da takšna oprostitev vodi v izkrivljanje konkurence, oproščeno plačila DDV, Oprostitev plačila DDV po 94. členu ZDDV-1 predstavlja splošno oprostitev plačila DDV za vse davčne zavezance, ki izpolnjujejo pogoje, določene v tem členu, zato v teh primerih zaradi oprostitve ni verjetnosti izkrivljanja konkurence.

14. Ali določbe glede izjeme od obveznosti izdajanja računov po 143. členu pravilnika kaj vplivajo na samo oprostitev plačila DDV za transakcije, za katere je oprostitev plačila DDV sicer določena z 42. členom ZDDV-1 (oprostitve za določene dejavnosti, ki so v javnem interesu) v povezavi s 43. členom ZDDV-1?

Ne. Z določbo 143. člena pravilnika se določajo samo izjeme od obveznosti izdajanja računov po DDV zakonodaji, ta določba pa v ničemer ne posega v siceršnjo ureditev glede obravnave posamezne transakcije kot oproščene plačila DDV po 42. členu ZDDV-1 (oziroma po 43. členu ZDDV-1) in ne veljajo za izpolnjevanje pogojev za oprostitev plačila DDV po 42. členu ZDDV-1 oziroma 43. členom ZDDV-1.

15. Ali izjema od obveznosti izdajanja računov velja za vse bazarje, ki jih organizirajo nepridobitne organizacije?

Za dobave na vseh bazarjih je možna izjema od obveznosti izdajanja računov v skladu z a) točko šestega odstavka 143. člena pravilnika, če so izpolnjeni vsi pogoji, določeni v tej točki.

Nepridobitne organizacije oziroma društva, ki bodo s svojimi dobavami blaga in storitev presegla limit 5.000 eurov (glede zneskov, ki se všttevajo v limit 5.000 eurov, je pojasnjeno pri odgovoru št. 1), pa so upravičena do izjeme od obveznosti izdajanja računov le pod pogoji iz b) točke šestega odstavka 143. člena pravilnika. Izjema od obveznosti izdajanja računov na primer velja le za dobave na bazarjih, ki jih davčni zavezanci opravijo v okviru opravljanja svoje dejavnosti, ki je oproščena plačila DDV po 14. točki prvega odstavka 42. člena ZDDV-1.

16. Ali se lahko za dobave, za katere so izpolnjeni pogoji za izjemo od obveznosti izdaje računov, izdajajo »navadni« računi na »paragonskem bloku«?

Da.

17. Ali velja izjema od obveznosti izdajanja računov tudi za dobave hrane in pijače, ki jo gasilsko društvo (člani gasilskega društva) opravijo končnim potrošnikom na dogodku za zbiranje denarnih sredstev, ki ga organizirajo priložnostno ter izključno za svojo lastno korist (gasilska veselica)?

Izjema od obveznosti izdajanja računov po b) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika je strožja (možna le za oproščene dobave) in je dodatno predvidena za dobave blaga in storitev v zvezi z dogodki za zbiranje denarnih sredstev, pod naslednjimi pogoji:

1. pogoj: dobavo opravijo osebe:
 - a) katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. ali 13. točko prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 (bolnišnice, socialno varstveni zavodi, vključno z domovi za starejše, vrtci, šole, nepridobitne organizacije iz 11. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1, nepridobitne organizacije v zvezi s storitvami, povezanimi s športom in kulturne organizacije v zvezi s kulturnimi storitvami),
 - b) ki izpolnjujejo pogoje iz 43. člena ZDDV-1 (te osebe morajo (oz. če so mali davčni zavezanci jim ni treba) za oprostitev plačila DDV davčnemu organu predhodno predložiti priglasitev po 43. členu ZDDV-1),
2. pogoj: dogodek organizirajo priložnostno ter izključno v svojo lastno korist in
3. pogoj: ni verjetno, da taka oprostitev vodi k izkrivljanju konkurence.

Primer 1:

Društvo, mali davčni zavezanec, ki ni identificirano za namene DDV (oproščen plačila DDV po prvem odstavku 94. člena ZDDV-1), opravi dobavo blaga na prireditvi, kjer bodo zbirali sredstva za nakup gasilskega avtomobila:

- k izpolnjevanju 1. pogoja: Društvo, ki je sicer oseba zasebnega prava, in za dobave iz 11. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 izpolnjuje pogoj za oprostitev plačila DDV po 43. členu ZDDV-1, tako izpolnjuje pogoj, da gre za osebo iz b) točke šestega odstavka 143. člena pravilnika;

- k izpolnjevanju 2. pogoja: Če organizira dogodek za zbiranje denarnih sredstev priložnostno in v svojo lastno korist, je ta pogoj izpolnjen;
- k izpolnjevanju 3. pogoja:
 - Društvo, mali davčni zavezanec, je oproščen obračunavanja DDV po prvem odstavku 94. člena ZDDV-1 (v obdobju zadnjih 12 mesecev ni presegel oziroma ni verjetno, da bo presegel znesek 50.000 eurov obdavčljivega prometa), kar pomeni, da pri takem malem davčnem zavezancu oprostitev plačila DDV ne vodi k izkrivljanju konkurence, zato je pogoj, da je verjetno, da oprostitev ne vodi k izkrivljanju konkurence, izpolnjen (pri malih davčnih zavezancih z vidika izkrivljanja konkurence ni treba presojeti, ali je dobava obdavčena ali oproščena, saj so njihove dobave vedno oproščene plačila DDV. Oprostitev plačila DDV po prvem odstavku 94. člena ZDDV-1 je določena enako za vse davčne zavezanke, ki niso presegli limita 50.000 eurov, zato taka oprostitev plačila DDV ne vodi k izkrivljanju konkurence).

Iz navedenega izhaja, da so v primeru 1 pri društvu izpolnjeni pogoji za izjemo od obveznosti izdajanja računov po b) točki šestega odstavka 143. člena pravilnika.

18. Kako mora davčni zavezanec evidentirati dobave, za katere je določena izjema od obveznosti izdajanja računov po šestem odstavku 143. člena pravilnika?

Društva morajo pri svojem poslovanju upoštevati 26 člen Zakona o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo), ki določa, da morajo voditi svoje poslovne knjige v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi – SRS (2016) (Uradni list RS, št. 95/15). V skladu s SRS 15 se prihodki pripoznajo na podlagi povečanja gospodarskih koristi, merijo pa na podlagi prodajnih cen navedenih na računih ali drugih ustreznih knjigovodskih listinah. Poslovni dogodek, na podlagi katerega je v skladu s SRS potrebno pripoznati prihodke, mora torej spremljati ustrezna verodostojna knjigovodska listina. Sprememba Pravilnika o izvajanju ZDDV-1 (Uradni list RS, št. 39/16) torej ne predstavlja spremembe načina evidentiranja prihodkov v poslovnih knjigah, kot je le-to opredeljeno s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Pojasnjujemo, da za dobave, za katere so izpolnjeni pogoji za izjemo od obveznosti izdajanja računov po DDV zakonodaji, davčni zavezanec lahko izda račun iz elektronske naprave (blagajne) ali pa na primer »navaden« ročen račun na paragonskem bloku, na podlagi katerega evidentira podatke o prodaji v svojem knjigovodstvu.